

Sygn. akt VU 1407/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2016 r. w Kaliszu

odwołania (...) w K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 9 października 2015 r.

Nr (...) dot. W. C.

Nr (...) dot. S. K.

Nr (...) dot. J. S.

Nr (...) dot. A. S.

Nr (...) dot. E. S.

w sprawie (...) w K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie ubezpieczenia dot. E. S., A. S., S. K., W. C. i J. S.

1. Oddala odwołania,

2. Zasądza od (...) w K.na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.kwotę 10 800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 09.10.2015 r. (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O.stwierdził, że E. S.podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...) w K.w okresie od 01.2013 r. do 12.2013 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem pracy w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Decyzją z dnia 09.10.2015 r. (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O.stwierdził, że S. K.podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...) w K.w okresie od 01.2013 r. do 12.2013 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem pracy w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Decyzją z dnia 09.10.2015 r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. stwierdził, że W. C. podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...) w K.w okresie od 01.2013 r. do 12.2013 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem pracy w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Decyzją z dnia 09.10.2015 r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. stwierdził, że J. S. podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...) w K.w okresie od 01.2013 r. do 05.2013 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem pracy w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Decyzją z dnia 09.10.2015 r. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. stwierdził, że A. S. podlega ubezpieczeniu społecznemu u płatnika składek (...) w K.w okresie od 01.2013 r. do 08.2013 r. jak pracownik w związku z wykonywaniem pracy w ramach umowy o świadczenie usług zawartej z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

Od powyższych decyzji odwołanie złożył (...) w K. domagając się jej zmiany i ustalenia, że A. S., E. S., J. S., W. C. i S. K. nie podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnym w okresach wskazanych w decyzjach w związku ze świadczeniem usług na rzecz (...) w K. w oparciu o zawarte umowy o świadczenie usług. Skarżący zarzucił, iż organ rentowy nie powinien potraktować odrębnego podmiotu gospodarczego – osoby prowadzącej działalność gospodarczą jako pracownika w myśl art. 8 ust 2 a ustawy systemowej, iż ogranicza to swobodę działalności gospodarczej, iż umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych nie są umowami, do których stosuje się przepisy o umowie zlecenia,

Sąd zawiadomił o możliwości wstąpienia do sprawy jako zainteresowani w sprawie A. S., E. S., J. S., W. C. i S. K..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

(...) jest jednostką leczniczą. Zajmuje się między innymi działalnością szpitalną, prowadzeniem praktyki lekarskiej ogólnej, prowadzeniem praktyki lekarskiej specjalistycznej, praktyki lekarskiej dentystrycznej, działalnością fizjoterapeutyczną, działalnością pogotowia ratunkowego, prowadzeniem praktyki pielęgniarek i położnych: wyodrębnionym organizacyjnie zespołem osób i środków majątkowych utworzonym i utrzymywanym w celu udzielania świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia i działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30.08.1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej a obecnie w oparciu o przepisy ustawy o działalności leczniczej z 2011 r.

Prowadzi działalność leczniczą. Działa jako zakład opieki zdrowotnej wpisany do rejestru takich zakładów prowadzonego przez Wojewodę (...). Prowadzi leczenie szpitalne, ambulatoryjne, rehabilitację, ratownictwo medyczne, opiekę długoterminową, diagnostykę obrazową i laboratoryjną. Zajmuje się także zapewnieniem leczenia szpitalnego. Świadczenia szpitalne są wykonywane całą dobę. Są to kompleksowe świadczenia zdrowotne polegające na diagnozowaniu, leczeniu, pielęgnacji i rehabilitacji, które nie mogą być realizowane w ramach innych stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych lub ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych. Świadczeniami szpitalnymi są także świadczenia udzielone z zamiarem ich zakończenia w okresie nieprzekraczającym 24 godziny, a świadczenia te stanowią działania służące zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania. Są to świadczenia w zakresie diagnostyki, leczenia i profilaktyki.

(...) w K. zatrudnia własnych lekarzy w oparciu o umowy o pracę i kontrakty. Jako pracownicy zatrudnione były w spornych okresach osoby objęte niniejszą sprawą: E. S., A. S., J. S., W. C. i S. K..

(dowód: zeznania słuchanej za Szpital (...))

Po ogłoszeniu konkursu, do którego zgłosili się E. S., A. S., J. S., W. C. i S. K., zawarli oni umowy z (...) w K. o świadczenie usług medycznych w zakresie opieki nad pacjentami w (...) K..

W dniu 14.12.2012 r. zawarta została umowa ze S. K. na okres od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r. Umowa dotyczyła wykonywania konsultacji lekarskich w zakresie chirurgii ogólnej w ramach diagnozowania pacjentów leczonych stacjonarnie na oddziałach szpitalnych oraz w Zakładzie (...) i Zakładzie (...) w K.. W dniu 28.12.2012 r. zawarta została umowa o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w oddziale chirurgicznym z pododdziałem urazów narządu ruchu i ortopedii pomiędzy (...) i S. K.. Dotyczyła wykonywania świadczeń zdrowotnych lekarskich w zakresie oddziału chirurgicznego z pododdziałem narządu ruchu i ortopedii, pełnienia dyżuru pod telefonem, udzielania świadczeń zdrowotnych w dni robocze w godzinach od 15.30 do 8.00 rano i w soboty, niedziele i święta ustawowo wolne od pracy.

W dniu 28.12.2012 r. zawarta została umowa między (...) i E. S. na okres od 01.2013 r. do 31.12.2013 r. o udzielanie zamówienia na świadczenia zdrowotne w Zakładzie (...) i Zakładzie (...) w zakresie konsultacji internistycznych oraz umowa z dnia 28.12.2012 r. na okres od 01.01.2013 r. do 31.12.2015 r. na udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w poradni kardiologicznej.

W dniu 28.12.2012 r. zawarta została umowa o udzieleniu zamówienia na świadczenia zdrowotne w Zakładzie (...) pomiędzy (...) w K. i W. C. na okres od 01.01.2013 r. do 31.12.2015 r. Umowa dotyczyła wykonywania świadczenia usług zdrowotnych pacjentom przebywającym w Zakładzie (...) w zakresie konsultacji dotyczących zwalczania bólu przewlekłego i terapii w opiece paliatywnej.

W dniu 28.12.2012 r. została zawarta między (...) w K. i A. S. o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne - w zakresie porad z chirurgii ogólnej.

W dniu 28.12.2012 r. została zawarta pomiędzy (...) w K. i J. S. umowa o udzielanie zamówienia na świadczenia zdrowotne w (...) - Zespole (...) medycznego na okres od 01.01.2013 r. do 31.12.2015 r. Umowa dotyczyła wykonywania świadczeń zdrowotnych w Zespole (...) i w (...). Nadto między tymi samymi stronami zawarto umowę z dnia 28.12.2012 r. na ten sam okres na udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne w oddziale rehabilitacyjnym z pododdziałem rehabilitacji neurologicznej - dyżury lekarskie na udzielenie świadczeń zdrowotnych w zakresie oddziału rehabilitacyjnego z pododdziałem rehabilitacji neurologicznej.

Udzielanie świadczeń zdrowotnych dotyczyło pełnienia dyżurów stacjonarnych na oddziałach wewnętrznym, chirurgicznym, szpitalnym oddziale ratunkowym oraz w karetce, pełnienia dyżurów pod telefonem na oddziałach wewnętrznym, chirurgicznym, udzielania porad lekarskich w poradniach kardiologicznej, udzielania porad w oddziale rehabilitacyjnym, udzielania świadczeń zdrowotnych w (...) Zakładu (...) i (...) Paliatywnej, udzielania konsultacji z zakresu chirurgii ogólnej i internistycznej, dyżurów na (...) i w Karetce S. Przed zawarciem umowy był ogłoszony konkurs ofert. Świadczenia miały być realizowane w okresach wskazanych w ofercie. Umowa miała być realizowana w obiektach (...) w K.. Przyjmujący zamówienie zobowiązał się do realizacji umowy przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i kwalifikacje. Umowę realizowano przy zastosowaniu aparatury i sprzętu medycznego, leków i materiałów opatrunkowych, środków transportu, pomieszczeń niezbędnych do realizacji umowy należących do (...) w K.. W umowie ustalono także, iż lekarz musi posiadać ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej. Odpłatność za wykonanie czynności ustalono w stawce godzinowej zależnie od rodzaju usługi według cennika stanowiącego załącznik do umowy. Celem umowy było zapewnienie świadczenia usług medycznych na rzecz Szpitala. Chodziło o zabezpieczenie pomocy medycznej w zakresie pełnienia dyżurów o pracy w poradniach. Sformułowanie umowy wynikało z tego, iż usługi medyczne muszą być świadczone przez jednostkę zarejestrowaną jako prowadząca usługi medyczne. Dla Szpitala miało to być przede wszystkim zapewnienie prawidłowego działania jednostki. Dla lekarzy - realizacja umowy stanowiła dodatkowe źródło przychodu. Zawarcie umowy miało zapewnić pełną obsadę dla wszystkich zadań obciążających (...) w K.. Wykonawca umowy zobowiązał się do przejęcia nadzoru nad personelem medycznym w zakresie udzielanych świadczeń oraz do prowadzenia dokumentacji medycznej. Został poddany kontroli udzielającego zamówienie oraz NFZ. Umowa była aneksowana, głównie w zakresie okresu obowiązywania i cennika za usługi.

(dowód: umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych i aneksy do niej)

Usługi medyczne objęte zakresem powyższych umów były wykonywane na Oddziałach i placówkach (...)w K.. Osoby wykonujące pracę miały dostęp do środków i pomieszczeń znajdujących się na terenie szpitala, dostęp do urządzeń i aparatury medycznej. (...) w K.zapewniał w zakresie niezbędnym do realizacji umowy aparaturę, sprzęt medyczny, środki transportu, leki, materiały opatrunkowe. W ramach realizacji umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych lekarze podlegali ordynatorom oddziałów i kierownikom placówek. Pracę wykonywali samodzielnie zgodnie ze swoimi kwalifikacjami. Musieli przestrzegać procedur medycznych. Mieli wykonywać czynności, do których się zobowiązali, według obowiązujących zasad dla danego stanowiska, w czasie wynikającym z grafiku. Lekarze w ramach stosunku pracy wykonywali wszystkie czynności lecznicze na oddziałach, do których zostali przypisani. Podlegali wtedy kierownictwu poszczególnych oddziałów. W czasie realizacji dyżurów i pracy w poradniach wykonywali czynności niezbędne w zakresie opieki nad pacjentami szpitala i poradni. W poradniach i na innych oddziałach realizowali konsultacje także według zapotrzebowania (...) K..

(dowód: zeznania A. S., E. S., J. S., W. C. i S. K.)

W umowach zawartych z lekarzami określono je jako umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia zdrowotne. Treścią było świadczenie usług zdrowotnych polegających na opiece nad pacjentami (...) w K.. W umowach stwierdzono, iż dotyczą one konkretnego rodzaju opieki nad pacjentami, zgodnie z wymogami wiedzy i umiejętnościami w danej dziedzinie, że będzie one realizowane w pomieszczeniach (...) K., świadczenia będą realizowane zgodnie z harmonogramem, za określoną odpłatnością po przedłożeniu rachunku. Miejscem wykonywania umów były oddziały i poradnie oraz gabinety (...) K.. W umowie ustalono odpłatność za godzinę pracy. W umowie ustalono także iż przyjmujący zamówienie obowiązuje się regulować samodzielnie wpłaty i dokonywać rozliczeń z ZUS i Urzędem Skarbowym.

(dowód: umowy o udzielanie zamówienia na świadczenia zdrowotne i aneksy do nich)

Do zawarcia umów doszło w następujących okolicznościach: (...) potrzebował właściwej obsady lekarzy dla uzyskania kontraktu z NFZ. Ogłosił konkurs na wykonywanie świadczeń zdrowotnych, do którego mogli zgłosić się lekarze zatrudnieni w (...) i osoby z zewnątrz. Następnie po rozstrzygnięciu konkursu zawierano umowy z określonymi osobami.

Po zakończeniu miesiąca lekarze wykonujący dyżury oraz osoby wykonujące inne usługi, wystawili rachunki za wykonaną pracę i otrzymywali należności,

(dowód: zeznania słuchanej za Szpital – (...).)

Organ rentowy przeprowadził kontrolę w (...) w zakresie m.in. prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład oraz zgłaszania do tych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. W czasie kontroli dokonano sprawdzenia prawidłowości rozliczeń pomiędzy (...) i lekarzami wykonującymi pracę na podstawie umów o wykonywanie świadczeń zdrowotnych, Organ w protokole stwierdził nieodprowadzenie składek od przychodów osiągniętych przez osoby wykonujące pracę na rzecz (...) w K.w oparciu o umowy zawarte z lekarzami jako osobami prowadzącymi prywatne praktyki lekarskie. Do protokołu zostały złożone zastrzeżenia, kwestionujące obciążenie (...) w K.obowiązkiem opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu przychodów osiągniętych z realizacji przez pracowników (...), umów zawartych pracownikami jako podmiotami gospodarczymi. Powyższe zastrzeżenia nie zostały przez organ uwzględnione, podobnie jak skarga na rozpatrzenie zastrzeżeń.

(dowód: protokół kontroli ZUS, aneks do tego protokołu, zastrzeżenia do protokołu i pismo o ich załatwieniu, skarga na sposób rozpatrzenia zastrzeżeń)

A. S.zatrudniony był w (...) w jako lekarz w pełnym wymiarze czasu pracy od 01.09.1978 r. do 27.06.2013 r. Do zakresu jego czynności należało wykonywanie świadczeń zdrowotnych na oddziale chirurgicznym. A. S.w ramach prowadzenia własnej działalności gospodarczej wykonywał pracę jako lekarz prowadzący gabinet lekarski. W ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych A. S.miał udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie lekarskich porad z chirurgii ogólnej we wtorki i czwartki w określonych godzinach. Przychody z tytułu realizacji umowy o świadczenie usług zdrowotnych stanowiły część przychodów z tytułu prowadzonej działalności poza stosunkiem pracy.

W. C.zatrudniony był na podstawie umowy o pracę w (...)w K.jako lekarz od 1993 r. Pracował na oddziale wewnętrznym. W. C.prowadzi działalność gospodarczą - (...), w ramach której wykazuje przychody uzyskane z realizacji umowy o świadczenie usług medycznych zawartej z (...) w K.. W ramach tej umowy W. C.miał wykonywać na rzecz (...)K.usługi zdrowotne pacjentom przebywającym w Zakładzie (...)w zakresie konsultacji dotyczących zwalczania bólu przewlekłego i terapii w opiece paliatywnej w dniach i godzinach wynikających z harmonogramu. Przychody z realizacji tych umów wykazane zostały w ramach przychodów z działalności gospodarczej.

E. S.zatrudniona była w ramach umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy jako lekarz od 01.10.1983 r. Pracowała na oddziale wewnętrznym z pododdziałem kardiologicznym. Nadto prowadzi własną działalność gospodarczą jako E. S.(...), w ramach której wykazuje przychody z tytułu umowy o świadczenie usług zdrowotnych z (...) w K.. W wykonywaniu tej umowy E. S.miała wykonywać świadczenia zdrowotne w zakresie lekarskich porad z kardiologii w środy w określonych godzinach i w Zespole (...)w określone dni, w określonych w harmonogramie godzinach. Przychody z realizacji tej umowy wykazane były w ramach przychodów z działalności gospodarczej.

S. K.zatrudniony był w ramach stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy jako lekarz od 01.06.1983 r. do 31.10.2014. Pracował jako chirurg na oddziale chirurgicznym. W związku z umową o świadczenie usług zdrowotnych z (...) w K.S. K.wykonywał konsultacje lekarskie w zakresie chirurgii ogólnej na oddziałach szpitalnych i w Zakładzie (...)oraz Zakładzie (...), udzielał porad lekarskich z chirurgii ogólnej w określonych dniach i godzinach wynikających z harmonogramu, wykonywał świadczenia zdrowotne na oddziale chirurgicznym z pododdziałem urazów narządu ruchu i ortopedii w ramach dyżurów. Nadto S. K.prowadzi działalność gospodarczą jako (...). Z tytułu realizacji umowy o świadczenie usług medycznych z (...) w K.S. K.osiagnął przychody, które wykazywane były w ramach przychodów z działalności gospodarczej.

J. S.zatrudniony była w (...)w K.w pełnym wymiarze czasu pracy jako lekarz w okresie od 29.10.2008 r. do 30.04.2013. Pracował jako lekarz na oddziale wewnętrznym. W związku z umową o świadczenie usług zdrowotnych zawartą z (...)w K.J. S.wykonywał świadczenia zdrowotne w Zespole (...)i (...), świadczenia zdrowotne na oddziale rehabilitacyjnym z pododdziałem rehabilitacji neurologicznej w ramach dyżurów, świadczenia zdrowotne na oddziale wewnętrznym z pododdziałem kardiologicznym w ramach dyżurów. Nadto J. S.prowadzi działalność jako Indywidualna (...). Z tytułu realizacji umowy o świadczenie usług medycznych, J. S.osiagnął przychody, które uwzględnione były w ramach przychodów z tytułu działalności gospodarczej.

Lekarze dokonywali wpisów w księdze raportów. W przypadku wykonywania poważniejszego zabiegu co do konkretnego pacjenta, lekarz dyżurujący dokonywał wpisu w jego dokumentacji. Inne czynności wykonywane w ramach realizacji umowy o świadczenie usług medycznych także były odnotowywane w dokumentacji (...) K.. Grafiki pracy osób wykonujących pracę w ramach umów o pracę w spornym okresie nie kolidował z dodatkową pracą w ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych.

Pracę w ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych zawartych z (...) w K.lekarze wykonywali według grafiku, który nie pokrywał się z grafiką pracy wynikającej ze stosunku pracy. Realizacja powyższych umów przez lekarzy odbyła się w czasie, kiedy mieli wolne w ramach stosunku pracy. Dysponując swoim wolnym czasem lekarze świadczyli usługi w ramach umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych. Traktowali pracę w ramach tej umowy jako źródło dodatkowego dochodu. Rozliczenie z umowy o świadczenie usług medycznych następowało w oparciu o grafik wykonanej pracy w danym miesiącu. Szczegółowy przebieg pracy lekarzy w ramach realizacji umowy o świadczenie usług medycznych zależał od konkretnej sytuacji w danym dniu na oddziale. Charakter pracy podczas dyżuru nie był

tożsamy z normalnymi obowiązkami danego lekarza zwykle prowadzącego w godzinach dopołudniowych diagnostykę i opiekę nad pacjentami własnego oddziału, gdyż dyżurując lekarz samodzielnie musiał reagować na wszelkie nagłe sytuacje i potrzeby pojawiające się na terenie całego szpitala. Praca w poradniach i w Zakładzie (...) oraz Zespole (...) odbywała się na zasadzie konsultacji w dniach i godzinach określonych w harmonogramach.

Kwoty składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy od osiągniętych przychodów z tytułu umów cywilno – prawnych wyniosły kwoty wynikające z wykazów organu rentowego. Powyższe wyliczenia organu rentowego są niesporne w niniejszej sprawie, nie kwestionowane przez odwołującego.

(dowód: wykazy dotyczące przychodów z umowy o świadczenie usług zdrowotnych, wykaz ZUS ustalonych podstaw wymiaru składek dla danego pracownika.)

Świadczona przez zainteresowanych praca w ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych polegająca na świadczeniu usług medycznych wykonywana była na rzecz (...) w K.. Pracodawca lekarzy był także faktycznym odbiorcą usług wykonywanych przez personel medyczny w ramach umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych. Lekarze wykonywali pracę w ramach umowy o świadczenie usług medycznych, także na oddziałach na, których pracowali w ramach stosunku pracy.

W wyniku nie uwzględnienia przy obliczaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne przychodów z tytułu umów o świadczenie usług medycznych wszystkich osób wymienionych w uzasadnieniu protokołu kontroli wystąpiły różnice składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Co do konkretnych osób różnica w wysokości składek wynosi: co do E. S. – 7315,00 zł, co do A. S. – 19833,71 zł, co do J. S. – 15005,55 zł, co do W. C. – 5428,07 zł, co do S. K. - 50485,00 zł.

(dowód: zestawienie różnic składek dokonane przez organ rentowy, informacje organu rentowego)

Według oświadczenia pełnomocników stron w sprawie nie jest kwestionowana żadna z okoliczności faktycznych, w tym także wyliczenia organu rentowego co do różnicy w podstawie wymiaru składek.

Sąd zważył co następuje.

Pracodawca zobowiązany jest do opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników. Powyższe wynika z art. 6 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121) i art. 32 tej samej ustawy co do składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Pracodawca obowiązany jest opłacać składki za osoby wykonujące pracę w ramach stosunku pracy.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, czy przychody uzyskiwane przez do E. S., A. S., J. S., W. C., S. K. z tytułu wykonywania umów o świadczenie usług zdrowotnych zawartych z (...) w K. przez wymienionych lekarzy w ramach ich działalności gospodarczej, stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, których płatnikiem jest pracodawca - (...) w K..

Wskazani w uzasadnieniu pracownicy (...) w K., wykonywali pracę w ramach stosunku pracy i umowy o świadczenie usług zdrowotnych.

Zgodnie z art. 9 ust 1 cytowanej ustawy osoby, o których mowa w art. 6 ust 1 punkt 1, 3, 10, 18a, 20, 21 (a więc także pracownicy), spełniające jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnymi i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko ze stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia, jeżeli taką umowę zawarły ze swoim pracodawcą lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy.

W przypadku zbiegu podstaw ubezpieczenia: stosunku pracy i umowy zlecenia, stosunek pracy wyprzedza inny tytuł. Umowa zlecenia stanowi tytuł ubezpieczenia, gdy występuje jako jedyny tytuł tego ubezpieczenia. Działalność

gospodarcza stanowi tytuł ubezpieczenia, z tym że wyprzedza je tytuł w postaci stosunku pracy (z zastrzeżeniami nie istotnymi w niniejszej sprawie.)

Definicję pracownika dla potrzeb systemu ubezpieczeń społecznych zawarto w art. 8 ust 1 i 2a cyt. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W myśl art. 8 ust 2a za pracownika uważa się, oprócz osoby pozostającej w stosunku pracy, także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem Cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Regulacja powyższa miała zapobiegać zmniejszaniu przez pracodawców swoich obciążeń na rzecz ZUS poprzez zawieranie z pracownikami umów o pracę i umów zlecenia lub innych umów o świadczenie usług.

Kwestią interpretacji art. 8 ust 2 a ustawy systemowej zajął się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 02.09.2009 r. II UZP 6/09. Stwierdził w niej, iż pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło zawartą z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy. Rozstrzygając skargę kasacyjną w sprawie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku III AUa 318/09, Sąd Najwyższy potwierdził swój pogląd, iż osoby wykonujące pracę w oparciu o zadania zlecone przez osobę trzecią na oddziałach jednostki organizacyjnej, w której były zatrudnione na podstawie umowy o pracę, świadczyły prace na rzecz swojego pracodawcy, powinny być więc zgłoszone do ubezpieczenia społecznego przez swojego pracodawcę i on jest płatnikiem składek z tytułu umów zlecenia. Powyższy pogląd został skrytykowany w artykule „Konstrukcja uznania za pracownika w prawie ubezpieczeń społecznych” autorstwa Inetty Jędrasik Jankowskiej opublikowanym w Pracy i Zabezpieczeniu Społecznym Nr 8 z 2011 r. str. 22. Jednakże Sąd Najwyższy potwierdził swój pogląd w wyroku z dnia 22.02.2010 r. w sprawie I UK 259/09.

W sprawie niniejszej pracownicy (...)w K.zawarli umowy o świadczenie usług zdrowotnych ze swoim pracodawcą. Pracownicy wykonywali w ramach umów o świadczenie usług zdrowotnych taką samą pracę, jaką wykonywali w ramach stosunku pracy z (...) w K.. Różnice wynikały jedynie z charakteru dyżuru- czyli reagowania na sytuacje nagłe. Praca była wykonywana w budynkach pracodawcy, na sprzęcie i urządzeniach pracodawcy, przy użyciu jego materiałów i środków. Osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o świadczenie usług zdrowotnych wykonywały konkretne czynności, których wymagała sztuka medyczna. Czynności te miały zapewnić pacjentom kompleksowość i ciągłość opieki medycznej. Merytoryczny, bezpośredni nadzór nad wykonywaniem czynności realizowanych w ramach umowy zlecenia, pełniło kierownictwo danego oddziału, w którym realizowane były świadczenia. To pracodawca był odbiorcą usług lekarzy i to pracodawca był odpowiedzialny za stan zdrowia osób wobec, których dokonywano czynności leczniczych zarówno w ramach stosunku pracy jak w ramach umów o świadczenie usług medycznych. Osoby realizujące zadania w zakresie umów o świadczenie usług zdrowotnych uznać więc należy jako pracowników w rozumieniu art. 8 ust 2 a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, gdyż będąc pracownikami, świadczyli usługi na podstawie umów o świadczeniu usług zdrowotnych w tej samej jednostce. Pracodawca osób objętych niniejszą sprawą był odbiorcą usług przez nich świadczonych. W sytuacji, gdy w ramach takich umów wykonywana była praca na rzecz pracodawcy, z którym lekarze pozostawali w stosunku pracy, osoby wykonujące pracę podlegają ubezpieczeniu społecznemu na takich zasadach jak w przypadku umowy o pracę.

Przy przyjęciu, iż podstawą ubezpieczenia jest tu stosunek pracy, płatnikiem tych składek jest (...) w K..

Decydującym kryterium jest bowiem to na czyją rzecz jest wykonywana przez pracownika praca w ramach umowy o świadczenie usług zdrowotnych. Jeżeli w istocie praca wykonywana jest na rzecz podmiotu, który jest jego pracodawcą, on jest rzeczywistym beneficjentem pracy świadczonej przez pracownika –usługodawcę, to beneficjent ten jest pracodawcą w rozumieniu art.8 ust 2a ustawy systemowej i to bez względu na to czy w trakcie jej wykonywania pracownik pozostawał pod faktycznym kierownictwem pracodawcy i czy korzystał z jego majątku. Ustawodawca omawianą regulacją demotywował pracodawcę przed dodatkowym zatrudnianiem własnych pracowników w ramach umów cywilnoprawnych, zwłaszcza przed procederem przekazywania ich podmiotom

zewnątrznym, innym podmiotem gospodarczym celem zawarcia z nimi umów cywilnoprawnych realizowanych na swoją rzecz.

Wprowadzenie art.8 ust.2a ustawy o SUS powoduje, że pracodawca nie uniknie finansowych skutków takiego właśnie zatrudniania swoich pracowników, bo skutkiem takiego działania jest obowiązek częściowego pokrycia przez płatnika z własnych środków kosztów składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne pracownika, o jakim mowa w omawianym przepisie.

Sąd Najwyższy w jednym ze swoich orzeczeń dotyczących omawianej kwestii odniósł się nawet do kwestii trudności w pozyskiwaniu przez pracodawcę wiedzy o wysokości przychodu pracownika z tytułu umowy cywilnoprawnej dla ustalania podstawy wymiaru składek. Uznał, że nie zwalnia to pracodawcy z odprowadzania składek, bo wiedzę na temat wysokości przychodu może uzyskać chociażby domagając się informacji na ten temat od własnego pracownika w ramach trójstronnego stosunku ubezpieczeń społecznych łączącego ubezpieczonego, płatnika składek i organ rentowy.

W niniejszej sprawie pracownicy odwołującego się Szpitala zawarli umowy o świadczenie usług zdrowotnych na wykonywanie świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki nad pacjentami szpitala w dni powszednie i świąteczne ze swoim pracodawcą. Pracownicy wykonywali w ramach tych umów w istocie taką samą pracę, jaką wykonywali w ramach stosunku pracy. Nie chodzi tu o taką samą pracę w rozumieniu tożsamyh czynności, bo z istoty zajęcia lekarza na dyżurach czy w poradniach mają inny charakter niż zwykle, sprowadzają się do pilnego reagowania na nowe sytuacje dotyczące zdrowia pacjentów całego szpitala, ale chodzi o taką samą pracę w rozumieniu opieki nad pacjentami ich pracodawcy.

Praca na dyżurach i w poradniach była wykonywana w budynkach pracodawcy, na sprzęcie i urządzeniach pracodawcy, przy użyciu jego materiałów i środków. Osoby wykonujące pracę na podstawie umowy o świadczenie usług wykonywały konkretne czynności, które miały zapewnić pacjentom kompleksowość i ciągłość opieki medycznej.

To pracodawca był odbiorcą usług realizowanych przez E. S., A. S., J. S., W. C., S. K. i to pracodawca był odpowiedzialny za stan zdrowia pacjentów wobec, których dokonywano czynności leczniczych zarówno w ramach stosunku pracy jak w ramach umów o świadczenie usług zdrowotnych. To pracodawca był również podmiotem rozliczającym z NFZ koszty leczenia tych pacjentów.

Wymienionych w niniejszej sprawie lekarzy w zakresie realizowanych przez nich zadań w ramach umów o świadczenie usług uznać więc należy za pracowników w rozumieniu art. 8 ust 2 a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, gdyż będąc pracownikami określonego podmiotu, świadczyli usługi na podstawie umów o świadczenie usług zdrowotnych również na rzecz tego samego podmiotu.

W sytuacji, gdy w ramach takich umów o świadczenie usług wykonywana była praca na rzecz pracodawcy, z którym osoby objęte niniejszą sprawą pozostawali w stosunku pracy, podlegają one ubezpieczeniu społecznemu na takich zasadach jak w przypadku umowy o pracę.

Bez znaczenia jest przy tym sposób ich rozliczeń podatkowych i wykazywanie przychodu z dyżurów jako przychodów z działalności gospodarczej.

Przy przyjęciu, iż podstawą ubezpieczenia jest tu stosunek pracy, płatnikiem tych składek od całości przychodu uzyskanego tą drogą jest (...).

Wyliczenia dotyczące wysokości podstaw wymiaru składek oraz różnic w podstawie wymiaru składek wynikających z uwzględnienia przychodów osiągniętych w ramach realizacji umów o świadczenie usług zdrowotnych nie są przez strony kwestionowane, podobnie jak inne okoliczności faktyczne sprawy.

Składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe należne od tych przychodów winny być odprowadzone przez pracodawcę – odwołujący się Szpital. Zaskarżone decyzje określające podstawę wymiaru składek

od łącznego przychodu ze stosunku pracy i zleceń są prawidłowe o tyle, że to pracodawca jest płatnikiem wszystkich składek.

E. S., A. S., J. S., W. C., S. K. wykonywali czynności w oparciu o umowy nazwane umowami o wykonywanie usług medycznych. Z punktu widzenia ubezpieczeń społecznych, abstrahując od niniejszej sprawy, umowy te powinny być oskładkowane. W przepisach art. 6 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 121) nie przewidziano jako podstawy oskładkowania konkretnej umowy o świadczenie usług medycznych, jednakże przewidziano umowę o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu. Zauważyć należy, iż co do sporów z niniejszej umowy odesłanie nastąpiło do przepisów Kodeksu Cywilnego, co potwierdza postawioną wyżej tezę. W niniejszej sprawie zastosowanie więc ma zarówno art. 6 ust 1 punkt 4 ustawy systemowej, jak i art. 8 ust 2a tej ustawy. Nie zmienia tego wniosku przyjęcie iż lekarzy w niniejszej sprawie łączyła umowa nazwana. Umowa zlecenia uregulowana jest w przepisie art. 734 Kc i dotyczy dokonywania czynności prawnych. Wszystkie inne umowy dotyczące świadczenia usług, nazywane umowami zlecenia, są w istocie umowami do których stosuje się przepisy o umowie zlecenia. Podobna sytuacja dotyczy umowy o świadczenie usług medycznych.

Co do pojęcia płatnika składek z art. 4 ust 2 lit a ustawy systemowej, to uznanie za płatnika dla osób wykonujących usługi na rzecz (...)w oparciu o umowy zawarte z lekarzami, tegoż (...) K., wynika z treści art. 8a ustawy systemowej i nie pozostaje w sprzeczności z pojęciem płatnika.

Trudno także zgodzić się z poglądem odwołującego, iż oskładkowanie przychodów osiągniętych z tytułu realizacji umów o świadczenie usług zdrowotnych narusza przepisy Konstytucji. Zasada solidaryzmu wskazuje na to, iż do systemu ubezpieczeń wpłacane winny być składki przez ubezpieczonych w proporcji do osiągniętych przez nich przychodów. Ciężary związane z oskładkowaniem określonych przychodów wynikają z przepisów rangi ustawy, trudno więc powiedzieć iż wprowadzając je naruszono obowiązujące zasady konstytucyjne.

W związku z powyższym zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 kpc orzeczono jak w wyroku o oddaleniu odwołania.

Zawarte w pkt. 2 wyroku orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego uzasadnione jest treścią art.108§1 art.98 kpc.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 kpc oraz § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę ustanowionego z urzędu (Dz. U z 2002 r. Nr 163 poz. 1349 ze zmianami) Sąd zasądził od odwołującego się na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. kwotę 10800,00 zł. tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W niniejszej sprawie Sąd na podstawie art. 219 kpc zarządził połączenie 5 spraw w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Połączenie spraw do jednoczesnego rozpoznania w trybie art. 219 kpc ma jedynie techniczny charakter, nie oznacza powstania jednej sprawy, a każda z połączonych spraw zachowuje samodzielność wymagającą odrębnego rozstrzygnięcia. Wprawdzie sąd wydaje jeden wyrok, ale zawierający rozstrzygnięcia co do każdej z połączonych spraw z osobna, a zamieszczenie rozstrzygnięć w jednym wyroku (wyrok łączny) nie niweczy samodzielności połączonych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2.07.2009 r., III Pz 5/09; Lex nr 551888).

W niniejszej sprawie wartością przedmioty sporu była różnica w wysokości składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz na Fundusz Pracy każdego z wcześniej wymienionych pracowników jakie za okres objęty sporem winien odprowadzić ich pracodawca od łącznych przychodów (tak ze stosunku pracy jak i umów zlecenia realizowanych na jego rzecz). Składki opłacone zostały dotąd od wynagrodzenia ze stosunku pracy zatem należne są jeszcze od przychodów osiągniętych z tytułu umów o świadczenie usług zdrowotnych i wysokość tych przychodów stanowi rzeczywistą wartość przedmioty sporu.

W tej sytuacji Sąd zasądził kwot 10800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przyjmując należne pełnomocnikowi wynagrodzenie minimalne w każdej ze spraw.